

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Karla Šimky a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobkyně: **S. H.**, zastoupená JUDr. Ing. Bystríkem Buganem, advokátem se sídlem Pod Bruskou 136/6, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy**, se sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 9. 2013, č. j. 1 A 52/2012 – 22,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 9. 2013, č. j. 1 A 52/2012 – 22, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze usnesením ze dne 2. 9. 2013, č. j. 1 A 52/2012 – 22, odmítl žalobu podanou žalobkyní (dále jen „stěžovatelka“) proti rozhodnutí Ministerstvo dopravy (dále jen „ministerstvo“) ze dne 4. 4. 2012, č. j. 357/2012-160-SPR/3, kterým bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy, odboru dopravních přestupků ze dne 18. 11. 2011, č. j. MHMP 1117721/2011/Sta, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou z porušení ust. § 5 odst. 1 písm. a) zák. č. 361/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Městský soud v odůvodnění usnesení uvedl, podle obsahu správního spisu je na doručence připojené k napadenému rozhodnutí uvedeno jméno a příjmení stěžovatelky a rok jejího narození. Dále je zde uvedeno datum převzetí zásilky dne 11. 4. 2012 s podpisem a s poznámkou, že stěžovatelka převzala rozhodnutí osobně. Stěžovatelka přitom neuvedla ani jeden argument, který by vyvrátil správnost údajů uvedených na této doručence. Protože napadené správní rozhodnutí bylo stěžovatelce doručeno dne 11. 4. 2012, posledním dnem pro podání žaloby bylo pondělí 11. 6. 2012. Stěžovatelka však

podala žalobu teprve dne 4. 9. 2012, tedy po uplynutí zákonné dvouměsíční lhůty. Proto městský soud posoudil žalobu stěžovatelky jako opožděnou.

Proti tomuto usnesení městského soudu podala stěžovatelka v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., v níž namítala, že poskytla úplnou a věrohodnou verzi skutkového děje, když uvedla, že rozhodnutí místo ní převzala její matka. K prokázání tohoto tvrzení navrhla, aby městský soud ustanovil znalce z oboru písmoznalectví za účelem určení autorství podpisu na doručence. Doručenka ve správním řízení je sice považována za veřejnou listinu, která je nadána presumpcí správnosti, ale to nemůže znamenat, že to, co je na ní uvedeno, je již navždy nevyvratitelné. Ostatně to tak ani zákon nepředpokládá. Ust. § 53 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů naopak výslovně stanoví, že pravdivost skutečností uvedených na veřejné listině je potvrzena, pouze není-li prokázán opak. A pokud prokázání závisí na provedení důkazu, je podle názoru stěžovatelky soud povinen i přes zásadu volného hodnocení důkazů takový důkaz provést. Opačný přístup by totiž znamenal, že by byl další průběh řízení ovlivněn očividně zcela nepravdivým údajem uvedeným na veřejné listině přesto, že jeho nepravdivost lze znaleckým posudkem lehce potvrdit, což by ve svém důsledku vedlo k odepření spravedlnosti. Městský soud uvedl, že při zkoumání správního spisu zjistil, že na doručence je uvedena poznámka „osobně“. Při pozorném prozkoumání doručenky je však zřejmé, že úplné znění poznámky je „osobně - byt“, což bylo pravděpodobně myšleno ve významu, že doručenku převzal osobně někdo z obyvatel bytu. Poznámku shodného znění lze nalézt i na jiných doručenkách obsažených ve správním spisu. Nelze proto ani z údajů uvedených na doručence vyvozovat, že zásilku převzala stěžovatelka. Závěr městského soudu, že v daném případě šlo o doručování písemnosti, kde byla nutná osobní účast stěžovatelky, vůbec neodpovídá skutkovému stavu. Napadené usnesení městského soudu je proto nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Stěžovatelka proto navrhla provedení důkazu znaleckým posudkem znalce z oboru písmoznalectví za účelem určení autorství podpisu na doručence (dodejce) rozhodnutí ministerstva. Z důvodů výše uvedených navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a vrátil věc městskému soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 4, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Protože je kasační stížností napadené usnesení o zastavení řízení, jsou stížní námitky podřaditelné pouze pod důvod vymezený v ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., který je ve vztahu k důvodům podle písm. a) až d) citovaného ustanovení důvodem speciálním (viz např. usnesení zdejšího soudu ze dne 11. 5. 2011, č. j. 3 Ads 64/2011 - 152, www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud již ve svých rozhodnutích vyslovil, že ten, kdo hodlá úspěšně zpochybnit doručení písemnosti, musí nejprve unést břemeno tvrzení. Musí tedy předložit taková skutková tvrzení, která jsou skutečně způsobilá doručení a údaje na doručence zpochybnit tím, že vytvářejí věrohodnou verzi reality, že předmětná zásilka doručena nebyla (srov. rozsudky ze dne 27. 4. 2006, č. j. 2 Afs 158/2005 - 82, ze dne 29. 11. 2007, č. j.

pokračování

1 Afs 7/2007 - 169, oba dostupné na www.nssoud.cz). Podobně v rozsudku ze dne 31. 3. 2010, č. j. 9 As 65/2009 - 61, Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že „(p)okud chtěl žalobce zvrátit důkazní sílu doručení, nemohl tak učinit strohými a nekonkrétními námitkami. Mohl tak učinit pouze konkrétním a jednoznačným tvrzením o tom, kde se dne 24. 4. 2008 zdržoval a z jakých konkrétních důvodů nemohl doručení podepsat a zásilku převzít. Teprve takto předestřená skutková verze žalobce se mohla stát předmětem dokazování ze strany správních orgánů, neboť pouze takováto skutková verze byla způsobilá vnést objektivní pochybnosti o řádném předvolání žalobce. Doručení ze dne 24. 4. 2008 obsahuje podpis. Pouhý poukaz na to, že se tento podpis není totožný s jinými podpisy žalobce, bez uvedení dalších skutečností, nesignaluje, že doručení žalobce ve skutečnosti nepodepsal. Pokud by tomu tak bylo, bylo by možné naprosto kdykoli zmařit jakékoli doručení, a to pouhým pozměněním vlastního podpisu na doručení. Holé tvrzení o odlišnosti podpisu tudíž samo o sobě nevylučuje, že žalobce doručení podepsal.“

Nutnost uvedení relevantních tvrzení, tedy jiné logicky konzistentní a nikoli absurdní verze reality, je klíčová pro posouzení pravosti podpisu na doručení již z toho důvodu, že dokazovat lze právě pouze konkrétní tvrzení. Proto nepostačuje prosté konstatování, že podpis na řádně vyplněné doručení nepatří adresátovi, jemuž byla zásilka určena. V takovém případě totiž nemohou objektivně vzniknout pochybnosti, že písemnost nebyla řádně doručena. K obdobným závěrům dospěl Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 7. 2. 2012, č. j. 8 As 97/2011 - 38, www.nssoud.cz, kdy se zabýval otázkou, jaká tvrzení by soud mohl konfrontovat se skutkovým stavem založeným na údajích obsažených na doručení: „Stěžovateli se ovšem s ohledem na shora uvedený požadavek nepodařilo zpochybnit údaje obsažené na doručení předestřením jiné srovnatelně pravděpodobné verze reality pro to, aby Nejvyššímu správnímu soudu skutečně mohly objektivně vzniknout pochybnosti, že stěžovateli nebylo řádně doručeno. Stěžovatel především nesdělil, jakým způsobem se s existencí a obsahem rozhodnutí vůbec seznámil. Ani v obecné rovině nerozvedl, z jakého důvodu se domnívá, proč došlo ke zfalšování jeho podpisu. Stěžovatel kupř. neuvedl, že vůbec nebyl informován o možnosti si doručovanou písemnost vyzvednout, že v rozhodný den nemohl zásilku převzít, nebo že by pracovnice pošty vydala zásilku jiné osobě, a to i přes povinnost adresáta se identifikovat a podepsat se k příslušnému záznamu o vyzvednutí zásilky. Stěžovatel neužil ani své domněnky o tom, že zde existuje nějaká osoba, u níž by měl podezření, že se za něj dostavila na poštu a zásilku za něj převzala nebo že by mu byly odcizeny doklady, na jejichž základě si cizí osoba vyzvedla doručované rozhodnutí. Právě taková tvrzení by soud mohl konfrontovat se skutkovým stavem založeným na údajích obsažených na doručení, svědčících ve prospěch řádného doručení. Stěžovatel se ovšem omezil toliko na prosté popření pravosti svého podpisu. Nejvyšší správní soud konstatuje, že ne každá námitka vznesená proti řádnému doručení je relevantní. Naopak takovou je pouze námitka, která je schopna verzi reality, z níž vycházel krajský soud, relevantně zpochybnit.“

V dané věci stěžovatelka v žalobě tvrdila, jakým způsobem se o vydání napadeného správního rozhodnutí dozvěděla a že na doručení identifikovala podpis svojí matky, která potvrdila, že rozhodnutí převzala. Kromě toho tvrdila, že v době, kdy jí bylo předmětné rozhodnutí doručováno, byla již několik měsíců přestěhovaná na jiné adrese, která byla rovněž jejím místem trvalého pobytu. Za těchto okolností městskému soudu nic nebránilo, aby ověřil pravdivost těchto stěžovatelky, např. výsledkem svědků, provedením důkazu listinou, popř. i znaleckým posudkem. Pro posouzení zachování lhůty k podání žaloby je

nutno posoudit nejen otázku, zda se na doručence jedná o stěžovatelčin podpis, ale také případně kdy se stěžovatelka s napadeným správním rozhodnutím prokazatelně seznámila. Pokud se zároveň jednalo o rozhodující otázku ve vztahu k posouzení včasnosti podané žaloby, pak zúžení prostoru pro to, aby byla prokázána nebo vyvrácena pravdivost stěžovatelčiných tvrzení, lze považovat za zásah do ústavně chráněného práva na spravedlivý proces (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2013, č. j. 9 As 72/2012 - 114, www.nssoud.cz). Protože městský soud výše uvedeným způsobem nepostupoval a skutečnostmi tvrzenými stěžovatelkou se nezabýval, nebyly splněny podmínky pro odmítnutí žaloby.

Pochybení městského soudu je vadou řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé. Proto je kasační stížnost důvodná a Nejvyšší správní soud podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil napadené usnesení městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. O kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud bez jednání postupem podle ust. § 109 odst. 2 věta první s. ř. s.

V dalším řízení je městský soud podle ust. § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku.

Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. prosince 2013

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu